

การส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหาร

ส่วนตำบลป่าซาง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย

Promotion of Life Quality According to Sufficiency Economy

Philosophy of People in Pasang Sub-District Administrative

Organization, Wiang Chiang Roong District of Chiangrai Province

พระภักดี มหาวิริโย * อนุวัต กระสังข์** เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง***

Phrapakdee Mahaviriyo, Anuwat Krasang, Kiettisak Suklueang

Received: January 30, 2020 Revised: February 24, 2020 Accepted: February 25, 2020

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาการส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย 2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย 3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งใช้แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.951 จากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย จำนวน 382 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความถี่ ค่าร้อยละ

* หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Master of Public Administration Program in Public Administration Faculty of Social Mahachulalongkornrajavidyalaya University

** ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Department of Political science, Faculty of Social Sciences MahachulalongKornrajavidyalaya University

*** ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Department of Political science, Faculty of Social Sciences MahachulalongKornrajavidyalaya University

ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด และการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 12 คนแบบตัวต่อตัว วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า

1. การส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย โดยในหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก และระดับปานกลางตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ($\bar{X} = 3.42$) ด้านความมีเหตุผล ($\bar{X} = 3.40$) ด้านความพอประมาณ ($\bar{X} = 3.37$) ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ($\bar{X} = 3.33$) ด้านเงื่อนไขความรู้ ($\bar{X} = 3.24$) ส่วนในการส่งเสริมคุณภาพชีวิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ตามลำดับค่าเฉลี่ยคือ ด้านสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.36$) ด้านท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.32$) ด้านครอบครัว ($\bar{X} = 3.31$) ด้านการงาน ($\bar{X} = 3.30$)

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรค การส่งเสริมคุณภาพชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย คือ 1) ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ส่วนใหญ่ยังขาดองค์ความรู้ในเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียง 2) มีการจ้างงานลดน้อยลงในพื้นที่ รวมถึงผลผลิตทางการเกษตรไม่ได้ผลเท่าที่ควรเพราะขาดแหล่งน้ำ 3) องค์การบริหารส่วนตำบลยังขาดความรู้ความเข้าใจ รวมถึงมีบทบาทน้อยต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ในส่วนของข้อเสนอแนะการส่งเสริมคุณภาพชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย คือ 1) ให้ทางองค์การบริหารส่วนตำบลออกมามีส่วนร่วมและช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจภายในชุมชนให้มากยิ่งขึ้น 2) องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการส่งเสริมอาชีพในชุมชนที่มีความสอดคล้องกับแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงให้มากขึ้น 3) ให้ทาง

องค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลช่วยส่งเสริม พร้อมกับมาให้คำแนะนำดูแลในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

คำสำคัญ (Keywords): การส่งเสริมคุณภาพชีวิต, หลักเศรษฐกิจพอเพียง, องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

Objectives of this research were 1) to study promotion of life quality according to sufficiency economy philosophy of people in Pasang sub-district administrative organization, Wiang Chiang Roong district of Chiangrai province, 2) to study opinions of people towards promotion of life quality according to sufficiency economy philosophy of people in Pasang sub-district administrative organization, Wiang Chiang Roong district of Chiangrai province, and 3) To study problems, obstacles and suggestions in promotion of life quality according to sufficiency economy philosophy of people in Pasang sub-district administrative organization, Wiang Chiang Roong district of Chiangrai province. This research methodology was the mixed method, which has whole confidence values of 0.951. The quantitative research, used the questionnaires as research instrument collected the data. The samples group of 382 the people lived in the area of Pasang sub-district administrative organization, Wiang Chiang Roong district, Chiangrai province. The data were analyzed by frequency, percentage, mean standard deviation, t-test, F-test and one-way ANOVA coefficient analysis. The qualitative research, used the in-depth interviews with 12 key informants and analyzed using data by descriptive content analysis.

Findings of this research were as follows:

1. The promotion of life quality according to sufficiency economy philosophy of people in Pasang sub-district administrative organization, Wiang Chiang Roong district of Chiangrai province, in sufficiency economy philosophy by overall was at medium level ($\bar{X} = 3.35$). Each aspect was studied, it was found that

all aspects were at high and medium level chronologically orders as follows: morality condition aspect was at high level with the mean value at ($\bar{X} = 3.42$) reasonability aspect was at ($\bar{X} = 3.40$) moderation aspect was at ($\bar{X} = 3.37$) self-immunization aspect was at ($\bar{X} = 3.33$) and knowledge condition aspect was at ($\bar{X} = 3.24$) respectively. For promotion of life quality by overall was at medium level ($\bar{X} = 3.32$), when ensidened in each aspect, it was found that all aspects were at medium level chronologically orders as follows: public health aspect was at high level with the mean value at ($\bar{X} = 3.36$) locality aspect was at ($\bar{X} = 3.32$) family aspect was at ($\bar{X} = 3.31$) and occupation aspect was at ($\bar{X} = 3.30$) respectively.

2. The comparison of opinions of the people towards promotion of life quality according to sufficiency economy philosophy in Pasang sub-district administrative organization, Wiang Chiang Roong district of Chiangrai province classified by personal factors, it was found that the people with different gender, age, education and income did not have different opinions on people towards promotion of life quality according to sufficiency economy philosophy. Therefore, the research hypothesis was rejected.

3. Problems and Obstacles to promote quality of life according to sufficiency economy. Pasang sub-district administrative organization, Wiang Chiang Roong district of Chiangrai province is 1) People who live in the area, mainly to the lack of knowledge on the issue of sufficiency economy, 2) the employment is dwindling in the area including agricultural products do not work as they should because of lack of water resources, 3) The Sub-district Administrative Organization (SAO) still lack of knowledge and understanding in promoting the quality of life according to sufficiency economy. The suggestions to improve the quality of life according to sufficiency economy in Pasang sub-district administrative organization, Wiang Chiang Roong district of Chiangrai province are 1) to provide the Sub-district Administrative Organization (SAO) to participate in the community and help boost the economy more, 2) should be encouraged in a community that is consistent with the sufficiency economy more, 3) The Sub-district Administrative Organization

(SAO) should cooperate with Sub-District Health Promoting Hospitals to help for providing advice on matters related to health care and environment

Keywords: promotion of life quality, sufficiency economy philosophy, Sub-district Administrative Organization

บทนำ (Introduction)

แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาทโดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวตลอดจนการใช้ความรู้ ความรอบคอบและคุณธรรมประกอบการวางแผน การตัดสินใจและการกระทำต่างๆ โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น มีการใช้หลักเหตุผลในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง การเตรียมตัวให้พร้อมรับต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงรอบตัว ในปัจจัยเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้นั้น จะต้องอาศัยความรู้และคุณธรรม เป็นเงื่อนไขพื้นฐาน เพื่อให้เกิด ความรอบรู้ ความรอบคอบและความระมัดระวังในการดำเนินชีวิต ในการทำงาน รวมถึงมีความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร การมุ่งต่อประโยชน์ส่วนรวมและการแบ่งปัน เพื่อให้บุคคลสามารถประกอบอาชีพได้อย่างยั่งยืน และใช้จ่ายเงินให้ได้มาอย่างพอเพียงและประหยัด ตามกำลังของเงินของบุคคลนั้น โดยปราศจากการกู้หนี้ยืมสินและถ้ามีเงินเหลือ ก็แบ่งเก็บออมไว้บางส่วน ช่วยเหลือผู้อื่นบางส่วน และอาจจะใช้จ่ายมาเพื่อเป็นปัจจัยเสริมอีกด้วย (สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560: 1)

การส่งเสริมคุณภาพชีวิตคือการที่บุคคลมีชีวิตที่มีความสุข มีความสมบูรณ์ในด้านทางด้านสุขภาพ ได้แก่ สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ในด้านสังคม ได้แก่ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีของประชาชนและด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ การประกอบอาชีพ ซึ่งทำให้เกิดมีรายได้ เป็นต้น รวมทั้งเป็นความรู้สึกของการอยู่อย่างพอใจต่อองค์ประกอบต่างๆ ของชีวิตที่มีส่วนสำคัญอย่างมากที่สุดต่อบุคคล สามารถดำรงตนเองให้เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ดีต่อสังคมและชุมชนรวมไปถึงการทำให้ประเทศมีการพัฒนาเพราะว่าการพัฒนาในส่วนต่างๆ

ในส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย เป็นการบริหารการปกครองในส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการกระจายอำนาจมาจากส่วนกลางสู่ท้องถิ่นซึ่งมีการบริหารจัดการในรูปแบบนิติบุคคล ซึ่งมีการมุ่งเน้นการบริหารงานตามยุทธศาสตร์ 7 ข้อ ซึ่งประกอบด้วย ดังนี้ คือ

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและแหล่งน้ำ
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสาธารณสุข
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพชีวิต
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านส่งเสริมการศึกษาและศาสนา วัฒนธรรม
5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจ
6. ยุทธศาสตร์การ

พัฒนาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 7. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร สำหรับในยุทธศาสตร์ทั้ง 7 ข้อนี้เป็นภาระงาน ซึ่งเป็นภาระกิจที่องค์การบริหารส่วนตำบลป่าซางจะต้องปฏิบัติเพื่อเป็นการพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้กับประชาชนในชุมชนให้เกิดความสงบสุข (องค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง: 4)

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ในหลักเศรษฐกิจพอเพียงนั้นทางองค์การบริหารส่วนตำบลมีการนำเป็นหลักในการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างไรทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจอย่างยิ่งที่จะทำการศึกษาวิจัยเรื่องการส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย เพื่อที่จะได้ทราบ เกี่ยวการส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงเพื่อที่จะได้ทราบปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเพื่อที่จะได้นำไปปรับปรุงแก้ไข พร้อมกับแนวทางในการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในระดับท้องถิ่นว่าเป็นอย่างไรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาการส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ ในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) โดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) มาจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย จำนวน 382 คน จากจำนวนทั้งหมด 8,369 คน โดยใช้สูตรของ Taro Yamane (ธนิษฐ์ ศิลป์จารุ, 2551: 45)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม (Questionnaire) คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพและรายได้

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยแยกเป็นเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน และเป็นการส่งเสริมคุณภาพชีวิต 4 ด้าน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัญหา และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย

แบบสัมภาษณ์ คือ

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดในการสร้างแบบสัมภาษณ์

2. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารการวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาถึงรายละเอียดต่างๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้

3. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

4. สร้างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อนำมาวิเคราะห์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

1) ขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถึงผู้นำชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย

2) นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ไปเก็บข้อมูลกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 382 ชุด แล้วเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง แล้วมาตรวจสอบความถูกต้อง ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ทั้งหมด 382 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

3) นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

1) ขออนุญาตจากผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถึงผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์

2) กำหนดวัน เวลา และสถานที่กับผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) เพื่อสัมภาษณ์ตามที่กำหนดไว้

3) ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลาและสถานที่ที่กำหนดไว้ จนครบทุกประเด็น โดยขออนุญาตใช้วิธีจดบันทึกและการบันทึกเสียงประกอบการสัมภาษณ์

4) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มารวบรวมเพื่อวิเคราะห์โดยวิธีการที่เหมาะสมและนำเสนอต่อไป

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และพรรณนาการส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย โดยจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (T-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.)

ผลการวิจัย (Research Results)

1. การส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย ในหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (

$\bar{X} = 3.35$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าด้านความพอประมาณ ($\bar{X} = 3.37$) ด้านความมีเหตุผล ($\bar{X} = 3.40$) ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ($\bar{X} = 3.33$) ด้านเงื่อนไขความรู้ ($\bar{X} = 3.24$) ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านเงื่อนไขคุณธรรม ($\bar{X} = 3.42$) อยู่ในระดับมาก และการส่งเสริมคุณภาพชีวิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านครอบครัว ($\bar{X} = 3.31$) ด้านการงาน ($\bar{X} = 3.30$) ด้านสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.36$) ด้านท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.32$) ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ปัญหา อุปสรรค การส่งเสริมคุณภาพชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ส่วนใหญ่ยังขาดองค์ความรู้ในเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียง มีการจ้างงานลดน้อยลงในพื้นที่ รวมถึงผลผลิตทางการเกษตรไม่ได้ผลเท่าที่ควรเพราะขาดแหล่งน้ำ อบต. ยังขาดความรู้ความเข้าใจ รวมถึงไม่ค่อยมีบทบาทมากนักต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

แนวการส่งเสริมคุณภาพชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย คือ อยากให้ทาง อบต. ออกมามีส่วนร่วมและช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจภายในชุมชนให้มากยิ่งขึ้น และควรมีการส่งเสริมอาชีพในชุมชนที่มีความสอดคล้องกับแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงให้มากขึ้น รวมถึงให้ทาง อบต. ร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลช่วยส่งเสริม พร้อมกับมาให้คำแนะนำดูแลในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

โดยรวมทั้ง 9 ด้าน สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้ พบว่า การส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน ของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ด้านเงื่อนไขความรู้ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ปานกลาง อาจเนื่องมาจากการส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซางยังมีการปลักตันน้อย เพราะโดยส่วนใหญ่แล้วภาครัฐ และผู้นำชุมชนเป็นผู้ขับเคลื่อน สอดคล้องกับ

งานวิจัยของ (พระมหาพุฒิสรรค์ ปญญาชีโร, 2557) ได้ทำการวิจัยเรื่องบทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านในการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลหมอ อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

พบว่า การส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน ของคุณภาพชีวิต ได้แก่ ด้านครอบครัว ด้านการงาน ด้านสาธารณสุข ด้านท้องถิ่น ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ปานกลาง อาจเนื่องมาจากการส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซางยังมีการผลักดันน้อย เพราะโดยส่วนใหญ่แล้วภาครัฐ และผู้นำชุมชนเป็นผู้ขับเคลื่อน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (พระชนพล กนตสีโร, 2561) ได้ทำการวิจัยเรื่องการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี อำเภอลาหาร จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (พระกัณณ์รักษ์ เหมจาโร, 2559) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามการบริหารของเทศบาล ตำบลป่าต๋ม อำเภอรือเสาะ จังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (อำพล ใจคิด, 2559) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักทฤษฎี 4 ของเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับปานกลางทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (พระมหาชนะพงษ์พันธ์ สีสังข์, 2551) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาของการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารวัดของเจ้าอาวาสในจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (พระมหาอนุชิต อนุจารี, 2556) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาสังคมตามหลักศาสนาอิสลาม ขององค์การบริหารส่วนตำบลแซ่ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการศึกษาข้อมูลพื้นที่ที่มีความละเอียดชัดเจน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน สำหรับกำหนดแนวทางในการแก้ไขและพัฒนาในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
2. ควรจะมีการปลูกฝังค่านิยมในประชาชนในชุมชนใช้ชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง มีความรู้และคุณธรรม เพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง

3. มีการประชาสัมพันธ์นโยบายของภาครัฐเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ประชาชนได้รับทราบ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้แสดงความคิดเห็นในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนต่อไป

4. ภาครัฐสนับสนุนทางด้านงบประมาณและควรสนับสนุนให้มีตัวแทนปราชญ์ของแต่ละชุมชนมาให้ความรู้ ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. การส่งเสริมคุณภาพชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงองค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดให้มีการประชุมร่วมกันกับผู้นำท้องถิ่นเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างจริงจัง โดยเน้นหลักเศรษฐกิจพอเพียง

2. ควรทำการศึกษาบริบทภายในชุมชนอย่างทั่วถึงและกำหนดแนวทางที่จะส่งเสริมคุณภาพชีวิตภายในชุมชนเพื่อให้เกิดความครอบคลุมยิ่งขึ้น

3. มีการติดตามผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ

4. การส่งเสริมในเรื่องของคุณภาพชีวิตประชาชนอย่างจริงจัง โดยเน้นประชาชนในเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหลัก

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้นำชุมชนต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

2. ควรมีการส่งเสริมในด้านอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงภายในท้องถิ่นเพิ่ม เช่น ด้านสังคม ด้านความเชื่อศรัทธา

3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการส่งเสริมคุณภาพชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

4. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงก่อนที่จะนำไปส่งเสริมในพื้นที่ท้องถิ่น

5. ควรศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำท้องถิ่นต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัย

การส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย เศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน และคุณภาพชีวิต 4 ด้าน ซึ่งในแต่ละด้านมีข้อค้นพบดังนี้

PQL (Promotion Quality Life) Model Detail data:

1. M in cycle center is Moderation	9. L in cycle second is Local
2. R in cycle center is Reasonability	10. P-F in Out line cycle is Promotion Family
3. S in cycle center is Self-immunization	11. P-W in Out line cycle is Promotion Work
4. M in Square center is Morality condition	12. P-P in Out line cycle is Promotion Public health
5. K in Square center is Knowledge condition	13. P-L in Out line cycle is Promotion Local
6. F in cycle second is Family	
7. W in cycle second is Work	
8. P in cycle second is Public health	

องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัย “การส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย” สรุปได้ว่า

1) สัญลักษณ์วงกลม 3 ห่วง ซึ่งประกอบด้วยตัวอักษรภาษาอังกฤษ 3 ตัว คือ M, R, และ S นั้นมีคำอธิบาย ดังนี้ M = Moderation หมายถึง ความพอประมาณ ความพอดี R = Reasonability หมายถึง ความมีเหตุผล S = Self-immunization หมายถึง การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

สัญลักษณ์สี่เหลี่ยม 2 ช่อง ซึ่งประกอบด้วยตัวอักษรภาษาอังกฤษ 2 ตัว คือ M, และ K นั้นมีคำอธิบาย ดังนี้ M = Morality Condition หมายถึง เงื่อนไขคุณธรรม ความมีคุณธรรม K = Knowledge Condition หมายถึง เงื่อนไขความรู้ ความรอบรู้

เมื่อสัญลักษณ์ทั้งหมดนำมารวมกัน ก็จะหมายถึง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข นั่นก็คือ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในหลวงรัชกาลที่ 9 ซึ่งเป็นหลักการดำรงชีวิตของประชาชนในทุกระดับให้ดำเนินไปในทางสายกลาง

2) ตัวอักษรภาษาอังกฤษ 4 ตัว ที่อยู่ล้อมรอบในวงกลมชั้นที่ 2 คือ F, W, P และ L นั้นมีคำอธิบาย ดังนี้ F = Family หมายถึง ครอบครัว ซึ่งประกอบไปด้วย พ่อ แม่ ลูก ปู่ ย่า ตา ยาย เป็นต้น W = Work หมายถึง การงาน อาชีพ หรือภาระหน้าที่ที่ควรรับผิดชอบ P = Public health

หมายถึง สาธารณสุข ซึ่งประกอบด้วย การดูแลสุขภาพไม่ว่าจะเป็นร่างกาย จิตใจ ความรู้สึก เป็นต้น L = Local หมายถึง ท้องถิ่น ถิ่นฐานที่อยู่อาศัย เช่น หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด

สัญลักษณ์นี้เป็นหลักคุณภาพชีวิต ไม่ว่าจะเป็น ครอบครัว การงาน สาธารณสุข ท้องถิ่น ล้วนแล้วแต่เป็นคุณภาพชีวิตของเราที่ควรได้รับทั้งสิ้น

3) ตัวอักษรภาษาอังกฤษ 4 คู่ ที่อยู่ล้อมรอบในวงกลมชั้นที่ 3 คือ P-F, P-W, P-P และ P-L นั้นมีคำอธิบาย ดังนี้

P-F = Promotion Family หมายถึง การส่งเสริมในด้านครอบครัว มีการส่งเสริมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว เพื่อให้ครอบครัวซึ่งประกอบด้วย พ่อ แม่ ลูก ปู่ ย่า ตา ยาย มีคุณภาพชีวิตที่ดีในการดำรงชีวิต

P-W = Promotion Work หมายถึง การส่งเสริมในด้านการงาน มีการสนับสนุนให้ประชาชนมีอาชีพ มีหน้าที่ในความรับผิดชอบ รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ด้วยตนเอง

P-P = Promotion Public health หมายถึง การส่งเสริมในด้านสาธารณสุข เป็นการส่งเสริมเพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดี ทั้งสุขภาพร่างกาย จิตใจ ความรู้สึกที่ดี ในการอยู่ร่วมกันในสังคม

P-L = Promotion Local หมายถึง การส่งเสริมในด้านท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนภายในท้องถิ่น มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น รวมไปถึงจารีตประเพณีของท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป

ดังนั้นการส่งเสริมคุณภาพชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงจึงเป็นการส่งเสริมที่เน้นให้ประชาชนที่อาศัย เป็นครอบครัว ได้มีอาชีพการงานสุจริต มีสุขภาพที่ดี รวมถึงอยู่ในท้องถิ่นที่ดีด้วย

เอกสารอ้างอิง (References)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี. (2560).

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2551). การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ SPSS. พิมพ์ครั้งที่

9. กรุงเทพมหานคร: บิซิเนสอาร์แอนด์ตี.

พระมหาพุฒิสรรค์ ปญฺญาวชิโร (สมบุญ). (2557). “บทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านในการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลหมอ อำเภอลำสาฬห จังหวัด

สุรินทร์”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา.**

บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระธนพล กนตสีโล (เรือนเพชร). (2561). “การส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.**

พระกรัณรักษ์ เขมจาโร (ร่วมเงิน). (2559). “การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามการบริหารของเทศบาลตำบลป่าตุม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.**

อำพล ใจคิด. (2559). “การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักภวนา 4 ของเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.**

พระมหาชนะพงษ์พันธ์ สีสั่งข์. (2551). “การศึกษาสภาพและปัญหาของการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารวัดของเจ้าอาวาสในจังหวัดนครราชสีมา”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.**

พระมหาอนุชิต อนุจารี (ถนัดเรือย). (2556). “การพัฒนาสังคมตามหลักสาราณียธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลแซ่ อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.**

องค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง. **แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (2561- 2564).** องค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย. (ม.ป.ท). (อัดสำเนา).